

ΦΑΤΑ ΜΟΡΓΚΑΝΑ

Το πιο πρόσφατο φαινόμενο, το οποίο παρουσιάστηκε στις 5 Μαρτίου 2021 στις ακτές της Κορνουάλης.

<https://www.lifo.gr/now/tech-science/gnorizete-poia-einai-i-fata-morgkana-kai-o-iptamenos-ollandos>

Ένα ιδιαίτερο οπτικό φαινόμενο είδαν τα μάτια ενός άνδρα, που βρέθηκε στις ακτές της Κορνουάλης. Συγκεκριμένα, ο Ντέιβιντ Μόρις έμεινε άναυδος όταν είδε ένα εμπορικό πλοίο να «αιωρείται» πάνω από την θάλασσα, την ώρα που περπατούσε κοντά στο Φάλμουθ της Κορνουάλης. Ο ίδιος αποτύπωσε φωτογραφικά το περίεργο φαινόμενο, για το οποίο, ωστόσο, πολλά έχουν γίνει έως τώρα γνωστά.

Η ονομασία Φάτα Μοργκάνα αποτελεί απόδοση του μεσαιωνικού αγγλικού ονόματος Μόργκαν ή Μοργκάνα λε Φέι, της μάγισσας και ετεροθαλούς αδελφής του

Βασιλιά Αρθούρου, των θρύλων του κύκλου του Αρθούρου.

Ο όρος χρησιμοποιείται στη σικελική παράδοση για να υποδηλώσει ένα ιδιαίτερο είδος διπλού αντικατοπτρισμού, ένα οπτικό φαινόμενο, που οφείλεται σε θερμοκρασιακή αναστροφή, όπου εκεί βρίσκεται το φανταστικό παλάτι της Φάτα Μοργκάνα. Τα αντικείμενα στον ορίζοντα, όπως νησιά, κρημνοί, πλοία ή παγόβουνα, εμφανίζονται σύνθετα, δηλαδή δύο είδωλα ίδιου αντικειμένου ενωμένα αντίστροφα κατά κορυφή.

Όταν ο καιρός είναι ήπιος, η αλληλεπίδραση μεταξύ του ζεστού αέρα και του πυκνότερου ψυχρού αέρα κοντά στην επιφάνεια του εδάφους μπορεί να δράσει ως διαθλαστικός φακός, δημιουργώντας ένα κατακόρυφα αντεστραμμένο είδωλο, το οποίο φαίνεται να αιωρείται το είδωλο. Η Φάτα Μοργκάνα παρατηρείται συνήθως τις πρωινές ώρες μετά από μια ψυχρή νύχτα.

Η πρώτη αναφορά σε “Φάτα μοργκάνα” στα αγγλικά, το 1818, αφορούσε έναν παρόμοιο αντικατοπτρισμό που παρατηρήθηκε στο Στενό της Μεσσίνας, ανάμεσα στην Καλαβρία και τη Σικελία.

Είναι συνηθισμένο φαινόμενο στις κοιλάδες των ψηλών βουνών, όπως η κοιλάδα Σαν Λούις του Κολοράντο όπου το φαινόμενο μεγεθύνεται εξαιτίας της καμπύλωσης του πυθμένα της κοιλάδας που αντισταθμίζει την καμπυλότητα της Γης. Παρόμοιο είδος αντικατοπτρισμού έχει παρατηρηθεί επίσης στο

Κόλπο Τογιάμα στη δυτική ακτή της Ιαπωνίας καθώς και στις Μεγάλες Λίμνες της Βόρειας Αμερικής. Είναι πιθανό να παρατηρηθεί στις Αρκτικές θάλασσες σε πολύ γαλήνια πρωινά, ή συχνά στις καλυμμένες με πάγο κρηπίδες της Ανταρκτικής.

Στην Ελλάδα το φαινόμενο έχει παρατηρηθεί στον βόρειο Ευβοϊκό κόλπο κοντά στη Λάρυμνα.

Παρόλα αυτά, πολλοί κατατάσσουν στην ίδια κατηγορία και τους γνωστούς Δροσουλίτες, τις σκιές πολεμιστών που παρελαύνουν κάθε χρόνο την πρώτη εβδομάδα του Ιουνίου σαν φαντάσματα στο Φραγκοκάστελο της Κρήτης (ανατολικά της Χώρας των Σφακίων), όταν δε φυσάει βοριάς. Ορισμένοι, ισχυρίζονται ότι δεν πρόκειται για φαντάσματα αλλά για τα είδωλα στρατιωτών που κάνουν ασκήσεις σε κάποια βορειοαφρικανική χώρα και αντικατοπτρίζονται στην περιοχή λόγω του φαινομένου Φάτα Μοργκάννα.

Σύμφωνα με λαογραφίες, ο Ιπτάμενος Ολλανδός είναι ένα πλοίο φάντασμα, καταδικασμένο να περιπλανιέται στη θάλασσα για πάντα. Συνήθως παρατηρούνταν από μακριά και κάποιες φορές έλαμπε με υπερφυσικό φως. Μία από τις πιθανές εξηγήσεις για την πηγή του μύθου του Ιπτάμενου Ολλανδού είναι το φαινόμενο της οφθαλμαπάτης «Φάτα Μοργκάννα» που παρατηρείται στη θάλασσα. Τα νέα σύντομα διαδόθηκαν μέσα στο πλοίο, ότι ένα πλοίο φάντασμα, με πλήρωμα από φαντάσματα ταξίδευε στον αέρα πάνω από μια θάλασσα φάντασμα και ήταν ένας κακός οίωνός που

σήμαινε ότι κανείς τους δεν θα ξαναδεί τη στεριά. Έχοντας ακούσει αυτή τη φανταστική ιστορία, ο καπετάνιος βγήκε στο κατάστρωμα και εξήγησε στους ναύτες ότι αυτή η παράξενη εμφάνιση προκλήθηκε από την αντανάκλαση ενός πλοίου που σεργιάνιζε στο νερό κάτω από την οπτασία αυτή, αλλά σε τόσο μακρινή απόσταση που δεν μπορούσε να παρατηρηθεί. Υπάρχουν συγκεκριμένες συνθήκες, είπε, που οι ακτίνες του ήλιου δημιουργούν στον αέρα τέλειες εικόνες αντικειμένων που βρίσκονται στη γη, όπως τις εικόνες που βλέπει κάποιος σε ένα ποτήρι νερό, αλλά δεν ήταν γενικά όρθιο, όπως σε αυτή τη περίπτωση του πλοίου, που αντιστράφηκα από πάνω, κάτω. Αυτή η εμφάνιση στον αέρα ονομάζεται αντικατοπτρισμός. Ο καπετάνιος είπε σε ένα ναύτη να πάει στη πρόσοψη του πλοίου και να κοιτάξει πέρα από το πλοίο-φάντασμα. Ο ναύτης υπάκουσε και ανέφερε ότι μπορούσε να δει κάτω από το πλοίο στο αέρα, ένα ακριβώς το ίδιο πάνω στην επιφάνεια της θάλασσας. Μόλις τότε εμφανίστηκε ακόμα ένα πλοίο στον αέρα, αλλά αυτή τη φορά ήταν ένα βαπόρι με την κάτω πλευρά του προς τα πάνω. Ο καπετάνιος είπε πως αυτό το φαινόμενο εμφανίζεται συνέχεια. Αμέσως μετά εμφανίστηκε το βαπόρι και από τότε οι ναύτες δεν πίστεψαν ποτέ ξανά σε πλοία-φαντάσματα.

<https://cityportal.gr/to-fainomeno-fata-morgkana-sti-thalassa-tis-kornovalis-fotografies/>

Πηγές:

<https://parallaximag.gr/life/fata-morgkana-10-pragmata-pou-prepei-na-ksereis-gia-to-idiaitero-fainomeno>

Έμωνας Μαστορόπουλος Β'2